

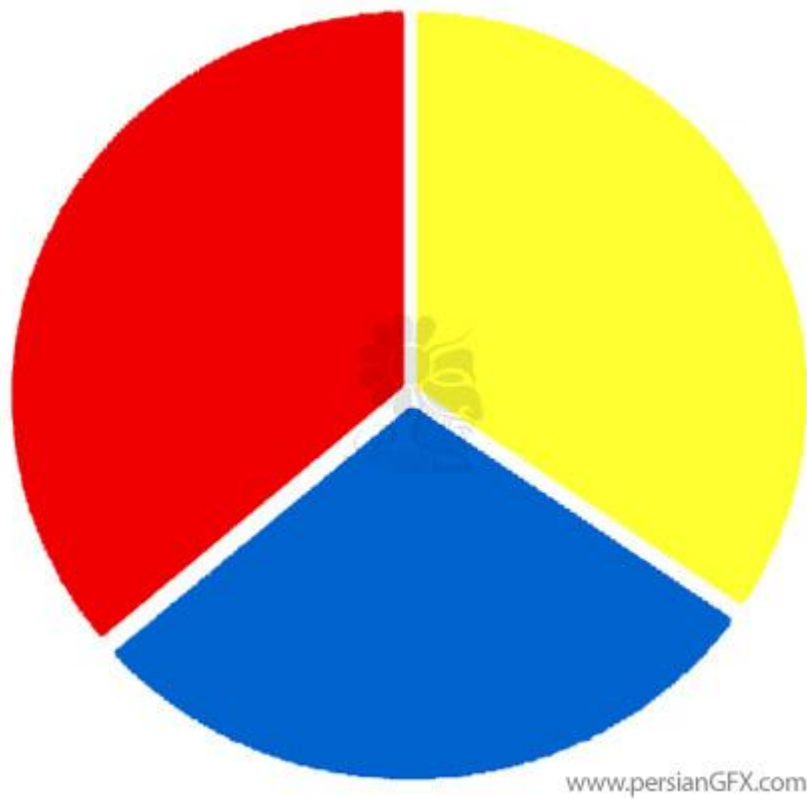
آشنایی با چرخه یا دایره ی رنگ

اساس هر تئوری رنگ، حلقه رنگ است و دسته بندی رنگ ها را مشخص می کند، یک دایره رنگ ابتدایی که در آن رنگ های قرمز، زرد و آبی وجود دارند، در سال ۱۶۶۶ اولین نمودار رنگ دایره شکل را به (Sir Isaac Newton) در واقع دایره رنگ سنتی در هنرهای تجسمی به شمار می آید. سر آیزاک نیوتون وجود آورد، از آن زمان تا کنون، دانشمندان و هنرمندان به مطالعه و طراحی نمونه های متنوع و مختلف این مفهوم اولیه بوده اند. اختلاف نظرهای متعدد درباره صحت و برتری یک چیدمان نسبت به دیگری، مدام موجب بروز مناقشاتی در این جمع شده است، اما در حقیقت هر دایره رنگی که ترتیب منطقی رنگ های خالص در آن رعایت شده باشد، موقی و قابل استفاده خواهد بود

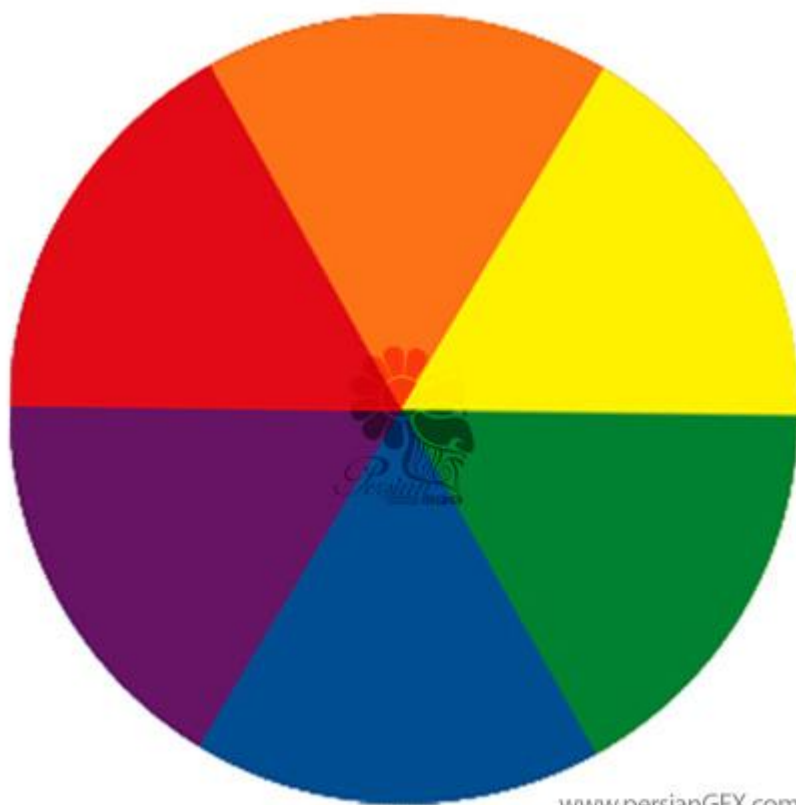
رنگ های اصلی:

در تئوری رنگ سنتی، قرمز، زرد و آبی رنگ های اصلی هستند زیرا دانه های رنگی تشکیل دهنده آنها از ترکیب هیچ رنگ دیگری به وجود نیامده و تمام رنگ های دیگر از ترکیبات مختلف این سه رنگ با یکدیگر به دست می آیند

رنگ های فرعی یا ثانویه

سبز، نارنجی و بنفش رنگ هایی هستند که از ترکیب رنگ های اصلی با یکدیگر حاصل می شوند. محل قرار گیری هر رنگ ثانویه در دایره رنگ، بین دو رنگ اصلی تشکیل دهنده اش است.

رنگ های ترکیبی

زرد- نارنجی، قرمز نارنجی، قرمز- بنفش، آبی - بنفش، آبی- سبز و زرد - سبز، این رنگ ها از ترکیب یک رنگ اصلی با یک رنگ فرعی به وجود می آیند و در اینجا هم، در میان دو رنگ تشکیل دهنده خود فرار می گیرند.

www.persianGFX.com

www.persianGFX.com

هماهنگی (هارمونی) رنگ

هماهنگی یا هارمونی به معنای "جیدمان مطبوع اجزاء یک کل" است و وجود آن در تمام مظاهر زندگی از موسیقی، شعر، رنگ یا حتی یک کیک زیبا، جلوه می‌کند. از نظر دیداری، هماهنگی، در چیزی است که موجب لذت چشم می‌شود. این هماهنگی بیننده را مجذوب کرده و احساس نظم و تعادل را در او ایجاد می‌کند. هنگامی که چیزی ناهماهنگ است، یا خسته‌کننده است یا وحشتناک. از طرفی هارمونی بیش از حد نیز به ترکیبی بسیار ملایم و نجسب تبدیل می‌شود و بیننده را آن طور که باید مجذوب و علاقه مند نمی‌کند و بالعکس عدم حضور آن نیز تصویری به وجود می‌آورد که هیچ چشمی تحمل دیدن آن را ندارد.

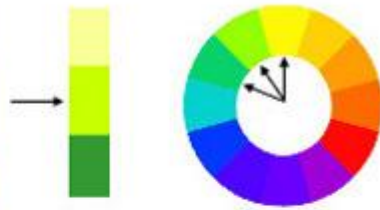

www.persianGFX.com

مغز انسان هر چیزی را که قابلیت سازماندهی نداشته و نامفهوم باشد، پس می‌زند. عمل دیدن به حضور یک ساختار منطقی نیاز دارد و هماهنگی رنگی می‌تواند این علاقه به دیدن و حس تعادل را به وجود بیاورد. به طور خلاصه، یکبارچگی مفرط موجب تحریک ناپذیری و بیچیدگی مفرط موجب تحریک بیش از اندازه مغز می‌شود. تعادل بویا، نتیجه حضور هماهنگی است. برای مشاهده تعالی هارمونی و هماهنگی کافی است به هارمونی رنگ‌ها در طبیعت دقت کنید. همان طور که گفتیم، تئوری‌های رنگ و هارمونی رنگی متعددی وجود دارند. در اینجا به معرفی چند فرمول ابتدایی در به کار گیری رنگ‌ها میپردازیم

هارمونی بر اساس هم جوار رنگ‌ها

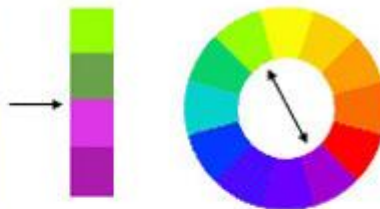
، به هر دسته سه تایی از رنگ‌هایی گفته می‌شود که در دایره رنگ کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند. مانند Analogous Colors رنگ‌های هم جوار (بیوسنه) یا زرد-سبز، زرد و زرد نارنجی. معمولا در چنین ترکیب‌هایی، یک رنگ از نظر مقدار، بر دو رنگ دیگر برتری دارد

www.persianGFX.com

هارمونی بر اساس رنگ های مکمل:

رنگ های مکمل آن هایی هستند که در دایره رنگ، درست در مقابل یکدیگر قرار گرفته اند. مانند قرمز و سبز یا قرمز-بنفش و زرد - سبز. همان طور که در تصویر مشاهده می کنید، درجات مختلف زرد-سبز در برگ ها، هماهنگی زیبایی با رنگ های قرمز-بنفش گل، ایجاد کرده اند. رنگ های مکمل بالاترین درجه تنابین (کنتراست) و ثبات را به وجود می آورند

www.persianGFX.com

هارمونی بر اساس طبیعت

طبیعت، بهترین نقطه شروع برای درک و ایجاد هارمونی رنگی است. در تصویر پایین ملاحظه می کنید که زرد، سبز و قرمز چه نقش هماهنگی ایجاد کرده اند و این ترکیب متناسب، لزوما در دو مورد قبل نمی گنجد، اما زیبا و قابل اجرا است.

www.persianGFX.com

رنگ های گرم و سرد

رنگ آبی و رنگ های مجاور آن تداعی کننده آب روان و دریا است بنابراین با دیدن این رنگ ها احساس سرما به فرد دست می دهد. از این رو به این رنگ ها، رنگ های سرد می گویند.
رنگ قرمز و رنگ های مجاور آن تداعی کننده آتش و خورشید بوده و با دیدن این رنگ ها احساس گرما به فرد دست می دهد. از این رو به این رنگ ها، رنگهای گرم می گویند.

www.persianGFX.com

رنگ های گرم عبارتند از: قرمز، نارنجی و زرد
رنگ های سرد عبارتند از: آبی، سبز و بنفش

تأثیرات روانی رنگ ها

همه ما می دانیم، انسان موجودی است که به سرعت و به شدت تحت تأثیر فرآیندهای محیطی قرار می گیرد و در تحت همین تأثیر شکل جدیدی از رفتار را از خود بروز می دهد. اثر روانی بعضی از رنگ ها به صورت زیر است

زرد رنگی است با توان برنو افکنی زیاد، که بیشتر برنوهای دریافتی را بازتاب می کند :
زرد، رنگی است رویه ای، رنگی که زرفا و عمق ندارد. برد آن نسبت به رنگهای دیگر زیادتر است و از بسیاری از ویژگی های سفید برخوردار است. رنگ ترش است و نمودار ترشی های متفاوت. صدای زیر ویولن « زرد » است. آواز بلبل و فناری زرد است. رنگ زرد وقتی بکدست باشد، شادی آفرین و هنگامی که با تغییرات زمینه های رنگی همراه باشد ایجاد هیجان و ناراحتی تا حد اضطراب می کند. زرد رنگ بی خوابی، بیداری، بیماری، نا امیدی، هیجان، اضطراب و تلاطم فکری است. همچنین رنگ آغاز بهار، رسیدگی کشت، نمودار نیروی فزون نهفته در دانه است. رنگی است مادی و زمینی که هرگز نمودار زرفا نیست. رنگی است با موضوع عمودی و بنابراین با خط عمودی هم سنگ می شود. رنگ زرد رنگ جوانی، نشان روشنی و نور و نشان دانش و معرفت است. در بعضی اوقات رنگ زرد به عنوان الفاء کننده تنفر مطرح می شود، این حالت زمانی مورد قبول است که پس زمینه ی آن مشکی باشد زیرا تضاد این دو رنگ بسیار شدید است و در هیچ شرایطی با هم هماهنگی ندارند. در صورتی که همین رنگ در پس زمینه ی سبز زندگی و امید را به نمایش می گذارد

آبی، رنگی است آرام و درونگرا. بیننده را به سوی خود می کشد و در درون آرامش خود، نرم می سازد و به خواب می برد. چشم را به خود متوجه می کند. رنگ آبی موافق با وضعیت خط افق است. آبی، رنگی است الهی و آسمانی. رنگی است مطیع، سر به راه و سازشکار. آبی رنگ زمستان و سرمای آن است. آبی رنگ خلاقیت است. آرامش و سکونی که از آن به ما می رسد نتیجه رشد مقتدر و طبیعی آن است. در استفاده از رنگ آبی بیننده همیشه منتظر یک نوآوری و کار جدید است. زلالی، پاک و خلوص را می توان توسط رنگ آبی بوجود آورد. طعم آبی، بی طعمی و کمی متمایل به شیرینی است. رنگ آبی همیشه سایه دار است و همواره میل دارد در تاریکی خود نمایی کند. همیشه نامحسوس است و در عین حال هواک شفافی را می نمایاند. آبی با روان آدمی پیوند می خورد و تا اعماق و انتهای روح نفوذ می کند. آبی معنی ایمان می دهد. سمبل جاوید است

قرمز، رنگی گرم و دارای نیروهای برون گراست. رنگ توان و فعالیت بسیار زیاد و رنگ مقوی قلب است. طعم آن شیرین است. قرمز رنگ حق، حقیقت، پیکار و بلاخره شهادت است. قرمز پایان تابستان و آغاز پاییز است. در تطابق با خط، گویای خط قطری همگن است. قرمز، رنگی است که فرو رفتن و ماندن در آن می سوزاند و کناره گیری از آن گرما می دهد. رنگ عشق و تشکیل خانواده است. قرمز سمبل حیات و زندگی، عامل مؤثری در سازندگی و تشدید رویش گیاهان و بیان کننده ی هیجان و شورش است. نشانی تثبیت شده از مبارزه، انقلاب و شورش. اثر هیجان و هوس را به خوبی نشان می دهد، این رنگ اگر در پس زمینه تیره قرار گیرد وحشت، ناپایداری و پلیدی را نشان می دهد و اگر در پس زمینه روشن قرار گیرد معرفت یک عشق سطحی

و زودگذر است

نارنجی، رنگی است که خواص بصری آن آتش و خواص روانی آن گرما است. نارنجی رنگ جوانی است. رنگ شادابی است. رنگ جشن و سرور است و : رنگ میوه های تازه رسیده. حالتی از اضطراب و عدم ثبات را شامل می شود. آمیخته با کمی سفید، رنگ بلوغ زنانه است و آمیخته با کمی مشکی، رنگ بلوغ مردانه است. در ارتباط با خط، خطی است آزاد و متمایل به عمودی

سبز معتدل و اعتدالین سرد است. در سبز توان آرامش وجود دارد. رنگ تعقل، تفکر و آرامش خردمندانه است. رنگ صلح و صفا است. رنگ سبز، رنگ : در شرق یک (Western Green) امید به زیستن و ادامه ی حیات در بهترین شرایط خود است. این رنگ در حالی که در غرب مفهوم مطلق زندگی است رنگ روحانی و مذهبی به حساب می آید

طعم رنگ سبز، نه شیرین است نه شور، نه ترش است و بی مزه، نه تند است نه تلخ، طعم آب گواراست و کمی مزه گس دارد. سبز (Eastern Green) رنگ پایان بهار است و آغازین تابستان. در تطابق با خط، خط قطری است

رنگ بنفش نمایشگر بی خبری، بی اختیاری، ظلم و دشواری است و رنگی مرموز و بر انگیزاننده احساسات. اگر در سطوح وسیع به کار بریم حالت : ترس را نشان می دهد؛ به خصوص اگر بنفش متمایل به ارغوانی باشد که در طبیعت و مناظر اغلب به چشم می خورد. بنفش از نظر ظاهری و بصری معرف رنگین کمان و از نظر معنا الفاء کننده امید است. در ارتباط با خط، رنگ خط آزاد متمایل به افقی است که اگر با خط آزاد متمایل به عمودی آگین شود، گرمتر و سرخ می شود. صدای بنفش بم است و طعم آن گس. بنفش سمبل هرج و مرج، مرگ، ستایش و عظمت است. بنفش آبی، رنگ الفاء کننده ی تنهایی است. بنفش قرمز، نشان عشقی بزدانی و سلطه ی روحانی است

